

In de ban van Twitter

jimvdw Jim van de Wetering®

Nu ff afruimen

19 april

jimvdw Jim van de Wetering®

Ontbijt

19 april

jimvdw Jim van de Wetering®

eet

19 april

8.13 uur: aangekleed 9.00 uur: met de bus

Van onze verslaggeefster
Sarah Venema

AMSTERDAM Steeds meer scholieren raken dusdanig verslingerd aan Twitter dat hun onderwijsprestaties eronder leiden. Scholen zijn zich hiervan onvoldoende bewust, zeggen verschillende deskundigen. Ouders en leraren moeten volgens hen grenzen stellen. Jongeren hebben bovendien geen enkel privacybesef.

Typ tijdens lesuren 'pauze', 'les' of 'school' in de zoekmachine van Twitter en je vindt een lange lijst scholieren die via het sociale medium aftellen tot de pauze of meedelen dat de les 'verschrikkelijk saai' is. Klik door naar hun profielen en je kunt lezen dat ze om 8 uur onder de douche stapten, zich om 8.13 hebben aangekleed en om 9 uur met bus 37 naar school zijn gegaan.

Sommige middelbare scholieren twitteren de hele dag door. Diamond (18) twittert bijvoorbeeld met een snelheid van veertig tweets per uur. 'Ik ben gewoon een prater', zegt hij op de trap voor het Montessori College Oost in Amsterdam.

De 15-jarige Shayleen - 4 vmbo - gaat pas slapen als het echt saai wordt op Twitter, vertelt ze. Soms zwijgen haar digitale vrienden niet voor vier uur 's nachts. Ze moet blijven lezen, maar 's ochtends moet ze ook naar school. Dus tweet Shayleen overdag zo nu en dan: 'MOE', of: 'ik wil slapen.'

Verslaafd raken

Jongeren kunnen verslaafd raken aan Twitter, zegt Patti Valkenburg, directeur van het CCAM Onderzoekscentrum Jeugd en Media van de UvA. Uit onderzoek dat de Europese Commissie afgelopen week presenteerde, blijkt dat het sociale mediagebruik van Nederlandse jongeren het grootst is van heel Europa. Van de kinderen tussen de 13 en 16 jaar oud heeft 87 procent een profiel op een sociaal netwerk.

Hoeveel jongeren twitteren is niet onderzocht. Maar dat het medium in een paar jaar tijd enorm populair is geworden onder scholieren, blijkt uit een rondgang langs leerlingen,

Vader leest op account dochter (14): 'Binnenkort slaap ik bij je wat ze ook zegt'

Een vader kwam 'op pijnlijke wijze' achter het twittergedrag van zijn 14-jarige dochter. Aangezien intieme details van zijn leven via haar op internet terecht zijn gekomen, wil hij anoniem blijven.

'Tijdens een Google-zoektocht naar mijn woonplaats belandde ik op de twittersite van onze dochter. En wat ik daar las was uiterst pijnlijk. Een korte greep uit de tweets:

Dat kutwijf van me moeder... Binnenkort slaap ik bij je wat ze ook zegt... Ik heb teveel wodka gedronken.

Het bleek dat ons familieleven uiterst gedetailleerd, van minuut tot minuut beschreven werd via

Twitter, voor iedereen leesbaar. Zaken die je wellicht in een dagboek zou schrijven. De discussie met haar vriendje wanneer ze eindelijk eens bij elkaar gaan slapen: 'Dan doen we het toch gewoon.' Het liefdesleven van haar oudere zus: 'X. ligt geil te doen met haar lover.' En ook ikzelf kom uiteraard aan bod: 'Mijn vader ligt nu nog in zijn bed', en, minder prettig, details over mijn werk die zeker niet bedoeld zijn voor de buitenwereld.

'En, en passant las ik via een follower alle seksuele escapades van onze oppas. Onze dochter, geconfronteerd met de tweets, had zich niet gerealiseerd dat iemand als haar vader deze berichten ook gewoon kon lezen. Dat was op Hyves niet zo, maar Hyves is uit. Op Twitter

kun je ook aangeven voor wie je berichten leesbaar zijn, maar dan moet je dat wel instellen. Dat had ze niet gedaan. Ze wist van ellende niet waar ze het moest zoeken. Daarnaast blijven ook mensen met minder goede bedoelingen uitstekend op de hoogte:

Ben nu alleen thuis... Kijk naar de finale van TVOH etc. Ze komen pas laat thuis.

Wij hebben de kinderen altijd op het hart gedrukt veilig op msn, Hyves etc. te opereren, een nickname te gebruiken en alleen op voor bekende toegankelijke sites te krabbelen. Helaas was dat bij Twitter niet helemaal duidelijk.'

deskundigen en internetprofielen.

Twitter voorziet in twee belangrijke behoeften van jongeren, zegt Valkenburg. 'De mogelijkheid om jezelf te presenteren en om constant in contact te blijven.' De continue kans op aandacht maakt het medium volgens haar zo verslavend. 'Ook voor volwassenen', zegt Valkenburg. 'Maar tieners hebben meer moeite met het stellen van grenzen.'

Ouders en leraren zouden die grenzen moeten aangeven, stelt Valkenburg. 'We weten vanuit de cognitieve psychologie dat multitasking niet gaat', zegt ze. 'De aandacht gaat altijd ten koste van iets anders.' Ouders kunnen volgens haar een tijdslijm instellen. 'Zij kunnen bijvoorbeeld afspreken dat de kinderen 's avonds na een bepaald tijdstip geen gebruik van sociale media meer mogen maken.' Docenten zouden het twitteren tijdens de les moeten verbieden.

Maar in het onderwijs is men 'absoluut niet op de hoogte', zegt Bamber Delver, directeur van De Kinderconsument, stichting die zich inzet voor veilig media- en internetgebruik van

kinderen. Medewerkers van zijn stichting proberen scholen nu zo'n driekwart jaar bewust te maken van de risico's van intensief twitteren, maar dat valt niet mee. 'Het is zo'n snel en nieuw fenomeen dat leraren het echt niet doorhebben. Ze zien het letterlijk niet gebeuren, want scholieren kunnen blind tikken.'

Brugklasser Maryam (12) stuurt normaal gesproken ook de een na de andere tweet te wereld in. Momenteel is ze op non-actief gesteld door haar ouders. Die hebben haar telefoon in beslag genomen omdat ze zoveel twitterde. 'Ze vinden dat ik mijn toetsen goed moet maken', zegt het meisje. Ze verzucht dat haar dagen leeg zijn zonder Twitter.

'Ey ik ga gwn puffen man'

Diamond daarentegen wordt door niemand geremd. Tweets als 'Ey ik ga gwn puffen man, kk schijt aan die bitch die naast me zit', en 'Me meester praat alsof we kleine kinderen zijn: ga dood vuile homo', zijn in zijn 'twittertimeline' niet ongebruikelijk. Scholieren zijn volledig grenzeloos op Twitter, merkt Bamber Delver die

cussie mengen. 'Dan krijgen de scholieren het signaal: ze houden ons in de gaten.'

Jongeren moeten tegen zichzelf in bescherming worden genomen, vindt ook Peter Nikken, psycholoog bij het Nederlands Jeugdinstituut en hoogleraar Mediaopvoeding aan de Erasmus Universiteit. De onverschilligheid van jongeren vindt hij naïef. 'Alles wat je tweet blijft wel ergens staan. Jongeren denken niet altijd na over de consequenties. Iets kan worden doorgestuurd en heel snel verschillende mensen of instanties bereiken.' Zo hebben al verschillende twitterbedreigingen van jongeren geresulteerd in arrestaties. Zoals de tweet van een 17-jarige scholiere: 'Ik ga vrijdag een bom op mijn school plaatsen.'

Privacygevaar

Uit het onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat jongeren de privacygevaar niet goed inschatten. Eurocommissaris Neelie Kroes, belast met de digitale agenda, wil de privacy van jongeren beschermen door sociale netwerken opdracht te geven de profielen van minderjarige automatisch af te schermen en onvindbaar te maken in zoekmachines. Nu zijn de tweets voor iedereen zichtbaar, tenzij de gebruiker zijn profiel afschermt.

'Het boeit me niks wie wel of niet ziet wat ik schrijf', zegt Shayleen, nauwelijks opkijkend van haar BlackBerry. Iedereen kan zien wat ze straks gaat doen: 'Wejoow, wejoow, ik ben kapot!' En: 'Als ik thuis ben direct even slapen.'